

Persbericht

PB03-063
2 april 2003
9.30 uur

Rente op kapitaalmarkt naar laagterecord

In het eerste kwartaal van 2003 is de rente op de kapitaalmarkt gedaald tot het laagste punt in veertig jaar. Mede door de stijging van de obligatiekoersen hebben beleggers in Nederlandse obligaties in het eerste kwartaal een positief rendement behaald. Beleggers in Nederlandse aandelen hebben daarentegen in de eerste drie maanden weer een fors verlies geleden. Dit blijkt uit cijfers van het CBS.

Rente op kapitaalmarkt op niveau begin jaren zestig vorige eeuw

Door de vlucht van beleggers uit aandelen in obligaties is de rente in 2003 verder gedaald. De middellange rente heeft in maart 2003 het laagste punt in veertig jaar bereikt. Op 10 maart bedroeg het effectief rendement op de staatsleningen met een resterende looptijd van vijf tot acht jaar 3,27 procent. Twaalf maanden eerder lag het effectief rendement op de middellange staatsleningen nog 1,80 procentpunt hoger (5,07 procent).

De kapitaalmarktrente ligt momenteel op het niveau van het begin van de jaren zestig van de vorige eeuw. Het effectief rendement op de middellange staatsleningen bereikte zijn hoogste waarde in september 1981, namelijk 12,30 procent.

Slechtste eerste kwartaal op Damrak voor aandelen

De aandelenmarkten stonden in het eerste kwartaal opnieuw onder druk. De koersen van de Nederlandse aandelen op de Amsterdamse effectenbeurs zijn in de eerste drie maanden van 2003 gemiddeld met 19,5 procent gedaald. Dit is de grootste daling in het eerste kwartaal sinds de start van de CBS-beursindex ultimo 1952. Sinds het hoogtepunt van de aandelenmarkt, tweeënhalf jaar geleden, zijn de koersen in Amsterdam ruim 62 procent gedaald.

Obligaties verslaan aandelen op korte en middellange termijn

Het totaal rendement op Nederlandse staatsobligaties bedroeg in de eerste drie maanden van 2003 +1,7 procent. In schril contrast hiermee stond het totale beleggingsresultaat op Nederlandse aandelen in deze periode: -19,3 procent. Door de koersval van de aandelen in de afgelopen jaren presteren obligaties momenteel ook op middellange termijn beter. Over de afgelopen vijf jaar hebben beleggers in staatsleningen een gemiddeld rendement behaald van +5,7 procent per jaar. Het totale beleggingsresultaat op alle Nederlandse

Voor meer informatie kunt u contact opnemen met de persdienst van het CBS.

Tel. (070) 337 58 16

Fax (070) 337 59 71

E-mail: persdienst@cbs.nl

aandelen tezamen bedroeg over dezelfde periode op jaarbasis –10,8 procent. Eerst op de langere termijn is een belegging in aandelen rendabeler dan een belegging in obligaties. Over de afgelopen tien jaar bedroeg het totale rendement op Nederlandse aandelen +8,4 procent per jaar tegenover +7,0 procent op staatsleningen. Gemeten over de afgelopen twintig jaar leverde een belegging in Nederlandse aandelen gemiddeld 11,9 procent op jaarbasis op. Dit is ruim 4 procentpunten hoger dan een belegging in Nederlandse staatsobligaties (7,6 procent).

Aandelen Amsterdam fors achtergebleven bij wereldindex

Het totale rendement op Nederlandse aandelen, waarin ook het uitgekeerde dividend is verwerkt, bleef in het eerste kwartaal met –19,3 procent fors achter bij het wereldgemiddelde. De MSCI-wereldherbeleggingsindex is, in euro's gemeten, met 8,6 procent gedaald. De relatieve dollargevoeligheid van de Amsterdamse beurs en het zware gewicht van de financiële instellingen op het Damrak hebben hierin een belangrijke rol gespeeld.

Rendement aandelen alle bedrijfstakken negatief

De negatieve beleggingsresultaten gelden voor alle bedrijfstakken waarvoor het CBS een index berekent. Het zwaarst kreeg de sector handel het te verduren met een negatief rendement van 57,7 procent. Debet hieraan is met name de crisis bij Ahold. Beleggers die hun geld hebben toevertrouwd aan ondernemingen in de bouwnijverheid (-3,2 procent) of in de sector transport, opslag en communicatie (-5,6 procent) deden de minst slechte zaken.

Aandelen vastgoedfondsen in het rood

Na enkele jaren met positieve rendementen boekten de vastgoedfondsen die direct in kantoren, huizen en winkelcentra beleggen, in het eerste kwartaal van 2003 een beleggingsresultaat van –1,3 procent.

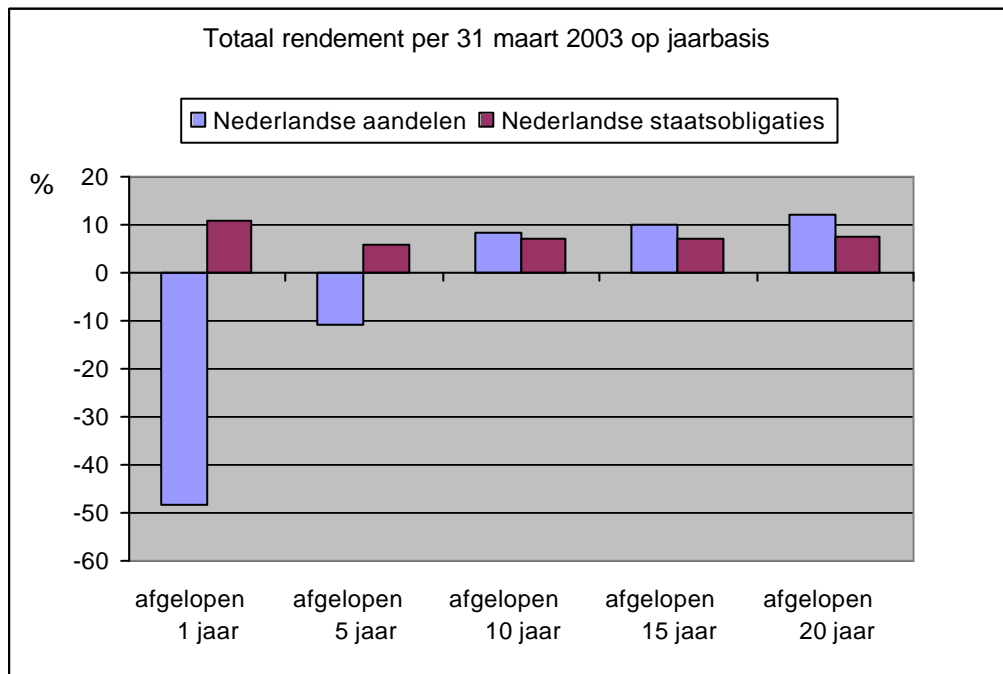
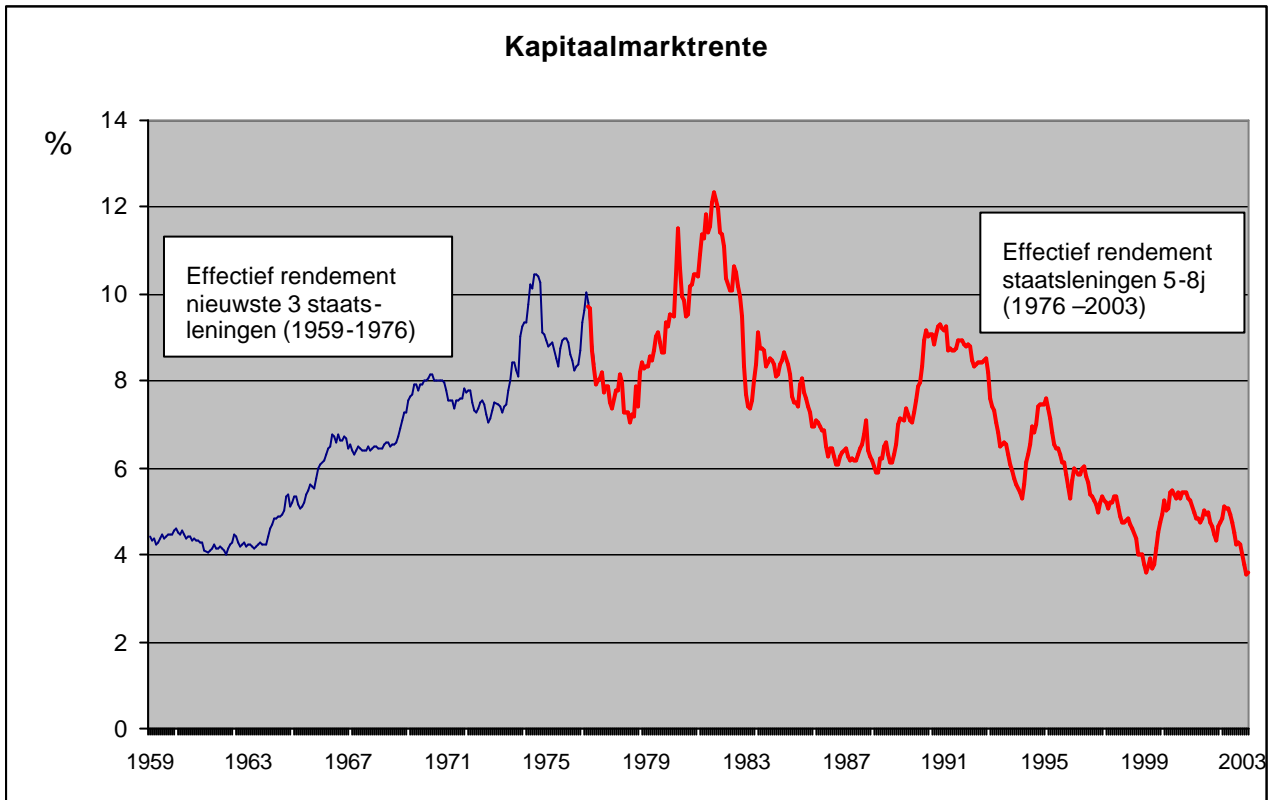
Aandelenfondsen in lijn met index

Ook beleggingsfondsen die in aandelen beleggen, hebben het in de eerste drie maanden van 2003 slecht gedaan. Het totale rendement van beleggingsfondsen die zich richten op Nederlandse aandelen bedroeg in het eerste kwartaal –18,7 procent. Dit is ongeveer gelijk aan het rendement van alle Nederlandse aandelen tezamen (-19,3 procent). Ook de wereldwijd beleggende aandelenfondsen presteerden met een rendement van –8,8 procent marktconform. De MSCI-wereldherbeleggingsindex daalde met 8,6 procent.

Technische toelichting

De herbeleggingsindex geeft de waarde-ontwikkeling van effecten weer, vermeerderd met rente- en dividenduitkeringen. Het totale rendement van een belegging wordt berekend uit de herbeleggingsindex en is de som van het koersrendement en het coupon- c.q. dividendrendement. De beleggingsindices houden geen rekening met transactiekosten, zoals aan- en verkoopkosten en bewaarloon. Ook met fiscale consequenties is geen rekening gehouden. Detailinformatie is verkrijgbaar in StatLine, de databank van het CBS op de CBS-website: www.cbs.nl.

Tabel 1.
CBS-indexcijfers en rendementen van aandelen en obligaties

	index (ultimo)	Rendement		
	maart 2003	2001	2002	2003 1 ^e kw.
	ultimo 1983 =100	%		
CBS-herbeleggingsindex				
Aandelen – Algemeen	739,3	-19,2	-32,8	-19,3
w.v. Consumentengoederenindustrie	1251,3	-11,5	-13,9	-9,3
Kapitaalgoederenindustrie	377,1	-14,8	-48,9	-15,0
Basisgoederenindustrie	461,3	-4,9	-25,5	-30,3
Bouwnijverheid	656,8	19,0	-22,8	-3,2
Transport, opslag en communicatie	298,5	-38,4	-13,3	-5,6
Niet-financiële dienstverlening	884,7	-31,3	-33,7	-19,5
Handel	342,3	-8,3	-57,8	-57,7
Financiële instellingen	769,9	-25,9	-40,0	-29,8
Obligaties – Staatsleningen algemeen	418,2	5,3	8,8	1,7
Aandelen overige	ultimo 1993 =100			
CBS MIT-index	205,6	-31,9	-39,6	-10,6
CBS MIT Small-index	146,7	-46,4	-50,8	-16,3
MSCI wereldindex (euro) 1)	75,0	-12,0	-31,7	-8,6
CBS- Koersindex	ultimo 1983 =100			
Aandelen – Algemeen	372,1	-21,1	-34,7	-19,5

1) Bron: Morgan Stanley Capital Int. (Ultimo 1998 =100).

Bron: CBS

Tabel 2.
Herbeleggingsindices. Indexcijfers en rendementen van beleggingsinstellingen en vastgoedfondsen

	Index (ultimo)	Rendement		
	maart 2003	2001	2002	2003 1 ^e kw.
	Ultimo 1993 =100	%		
CBS/MoneyView-index voor beleggingsinstellingen	125,2	-14,6	-22,5	-5,8
w.o.				
Aandelenfondsen	131,6	-21,4	-35,1	-10,7
w.o. Nederland	163,4	-21,5	-33,3	-18,7
Europa	159,6	-22,7	-33,3	-13,9
Verre Oosten	58,9	-15,3	-22,4	-10,8
Noord-Amerika	188,5	-11,2	-35,8	-6,0
Wereldwijd	134,0	-22,3	-37,3	-8,8
Obligatiefondsen	151,0	4,6	2,9	0,7
Geldmarktfondsen	129,5	4,0	3,1	0,6
Gemengde fondsen	150,8	-5,6	-11,2	-3,5
CBS/SBV-index voor vastgoedfondsen	174,1	10,3	13,3	-2,1
w.v. direct	180,6	11,6	16,0	-1,3
w.o. Nederland	207,4	6,4	10,1	-3,2
Wereldwijd	175,4	13,2	16,3	-0,9
Indirect	159,4	1,1	-3,3	-6,7

Bron: CBS

Tabel 3.
Koersmutaties van aandelen per kwartaal (1953 – 1^e kwartaal 2003)

	Gemiddeld	Grootste stijging		Grootste daling	
	%	jaar	%	jaar	%
Eerste kwartaal	4,9	1975	24,9	2003	-19,5
Tweede kwartaal	1,5	1957	17,4	1962	-19,5
Derde kwartaal	-2,1	1984	15,4	2002	-31,8
Vierde kwartaal	2,5	1999	22,6	1987	-30,8

Bron: CBS